

стерігається тенденція до їх інтеграції, коли фінансова послуга поєднує в собі продукти як банківської установи, так і пенсійного фонду, страхової, лізингової чи факторингової компанії.

Література

1. *Walter I., Roy C. Smith.* High Finance in the Euro Zone. — Prentice Hall, 2000.
2. *Кульпінський С.* Шляхи подальшого розвитку фінансових інновацій в Україні // Банківська справа. — 2003. — № 1. — С. 27—37.
3. *Клапків М.* Внутрішні чинники зближення страхових ринків країн-членів Європейського Союзу / Вісник Тернопільської академії народного господарства. Науковий журнал. Спеціальний випуск № 15. Частина 1. — Тернопіль: Економічна думка, 2000 — С. 115—119.
4. *Клапків М. С.* Страхування фінансових ризиків: Монографія. — Тернопіль: Економічна думка, Карт-бланш. — 2002. — С. 360—361.
5. Страхування: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С. С. Осадець, д-р екон. наук, проф. — К.: КНЕУ, 1998. — С. 254.
6. *Грабенко О. В.* Страхування ризиків інвестиційної діяльності // Фінанси України. — 2003. — № 9. — С. 124.
7. *Гриценко Р.* Тенденції банківського бізнесу: злиття банків, страхових компаній та пенсійних фондів // Вісник НБУ. — 2004. — № 4. — С. 15—17.
8. *Цисарь И. Ф., Чистов В. П., Лукьянов А. И.* Оптимизация финансовых портфелей банков, страховых компаний, пенсионных фондов. — М.: Дело, 1998. — С. 14.

П. Я. Кравчук

Луцький державний технічний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ОЦІНКИ РІВНЯ КОРПОРАТИВНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

Ефективність банківського бізнесу в значній мірі залежить від спроможності кредитного відділу визначати реальний рівень платоспроможності позичальників. Тому розробка та вдосконалення різноманітних методик оцінки платоспроможності підприємств, рівня їх корпоративної безпеки є дуже важливим завданням для вітчизняної науки.

Дослідження теоретичних та практичних аспектів формування та оцінки рівня безпеки функціонування суб'єктів підприємницької діяльності знайшли відображення в працях вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема, В. П. Пономарьова, Г. В. Козаченко, О. М. Ляшенко [1], Д. Ковальова, І. Плетнікової [2], Т. Сухорукової [3], Є. А. Олейникова [4], М. П. Капустіна [5], М. А. Бендікова [6] та інших. Однак, на думку більшості фахівців в сфері безпеки, на сьогоднішній день ще не в достатній мірі розроблені методологічні засади оцінки рівня економічної безпеки суб'єктів господарювання.

Узагальнюючи існуючі підходи та методи оцінки, можна визнати, що проблема діагностики рівня корпоративної безпеки підприємства залишається до цих пір не вирішеною та актуальною, оскільки багато аспектів цієї проблеми важко піддаються математичній формалізації, а окремі не піддаються взагалі. Тим не менше велика вагомість даної проблеми обумовлює необхідність подальших досліджень у цьому напрямку.

На наш погляд оцінка рівня корпоративної безпеки повинна здійснюватися на основі аналізу та порівняння показників функціональних складових та сукупного показника корпоративної безпеки підприємства. Порівняння може здійснюватись зі значеннями раніше отриманих показників для цього ж підприємства, або з показниками безпеки аналогічних підприємств цієї ж галузі.

Сукупний показник корпоративної безпеки підприємства ($СП_{КБП}$) пропонується визначати як середньозважене часткових показників безпеки функціональних складових підприємства:

$$СП_{КБП} = \sum_{i=1}^6 ЧП^{БФС_i} \cdot d_i, \quad (1)$$

де $ЧП^{БФС_i}$ — значення часткових показників безпеки функціональних складових підприємства;

d_i — питома вага значимості функціональних складових корпоративної безпеки підприємства, причому $\sum_{i=1}^6 d_i = 1$.

Конкретні значення питомої ваги значимості функціональних складових можна приймати рівними як середнім значенням по галузях, отриманих на основі значного практичного досвіду, так і визначеним шляхом індивідуального підходу на основі експертного методу з врахуванням всіх ринкових, виробничих, історичних, соціальних, технологічних та інших особливостей конкретного підприємства.

Часткові показники безпеки функціональних складових (ЧП_{БФС_i}) пропонується визначати аналогічно сукупного показника корпоративної безпеки підприємства (СП^{КБП}), тобто методом зважування коефіцієнтів, що характеризують ефективність функціонування окремих підсистем підприємства:

$$\text{ЧП}_{\text{БФС}_i}^j = \sum_{i=1}^n K_i \cdot d_i, \quad (2)$$

де K_i — значення у балах певних показників;

d_i — питома вага значимості кожного показника.

Визначивши всі часткові показники безпеки функціональних складових, розраховуємо сукупний показник корпоративної безпеки підприємства за допомогою формули (1). З огляду на отриманий результат робимо загальний висновок про рівень корпоративної безпеки підприємства.

За результатами оцінки рівня корпоративної безпеки підприємства та його функціональних складових можна приймати більш обґрунтовані та менш ризикованіші рішення щодо кредитування банківськими установами потенційних позичальників.

Література

1. Бендиков М. А. Экономическая безопасность промышленного предприятия в условиях кризисного развития // Менеджмент в России и за рубежом. — 2000. — №2. — С. 17—30.

2. Капустін М. П. Моделювання системи управління економічною безпекою підприємства. Дис. канд. екон. наук: 08.03.02. — К., 1999. — 151 с.

3. Ковальов Д., Плетникова І. Кількісна оцінка рівня економічної безпеки підприємства // Економіка України. — 2000. — № 4. — С. 35—40.

4. Козаченко Г. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізми забезпечення: Монографія. — К.: Лібра, 2003. — 280 с.

5. Основы экономической безопасности (Государство, регион, предприятие, личность) / Под редакцией Е. А. Олейникова. — М.: ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 1997. — 288 с.

6. Сухорукова Т. Индикаторы ресурсной безопасности предприятия // Бизнес-Информ. — 1998. — № 6. — С. 44—47.